

Quam infelicitè se habet scientia humana, quæ in usu est, etiam ex illis liquet, quæ vulgo asseruntur. Recte ponitur; "Vere scire, esse per causas scire." Etiam non male constituuntur causæ quatuor; materia, forma, efficiens, et finis. At ex his causis finalis tantum abest ut proest, ut etiam scientias corrumpat, nisi in hominis actionibus. Formæ inventio habetur pro desperata. Efficiens vero, et materia (quales queruntur et recipiuntur, remotæ scilicet, absque *latentis processus* ad formam) res perfunctoriæ sunt et superficiales, et nihili fere ad scientiam veram et activam. . . . Licet enim in natura nihil verè existat præter corpora individua, edentia actus puros individuos ex lege; in doctrinis tamen, illa ipsa lex, ejusque inquisitio, et inventio, atque explicatio, pro fundamento est tam ad sciendum quam ad operandum.

Bac: Nov: Org: Lib. 2, Aph. 2.